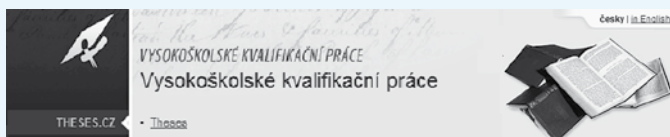

STAG V BOJI PROTI PLAGIÁTŮM

Stále větší dostupnost studijních materiálů v elektronické podobě a také vytváření elektronického archivu závěrečných prací s sebou nese riziko jejich potenciálního zneužití. Proto vznikají nové, sofistikované nástroje na odhalování plagiátů. Na Masarykově univerzitě v Brně byl v květnu 2008 spuštěn systém Theses.cz. Univerzita Palackého jako jedna z prvních vysokých škol začala systém Theses.cz od počátku jeho provozu využívat. Zpočátku byly kvalifikační práce našich studentů posílány na kontrolu do Brna prostřednictvím Knihovny UP. Nyní se kvalifikační práce posílají do Theses.cz přímo ze STAGu.

Theses.cz – Národní registr VŠKP a systém na odhalování plagiátů

- Vyhledávání plagiátů
- Vyhledávání v metadatech (záznamech o pracích) a plných textech prací
- Celonárodní úložiště závěrečných prací
- Volitelné zpřístupňování metadat, plných textů
- Je v plánu vyhledávání vůči Internetu
- Vyhledává se napříč v Odevzdej.cz, Theses.cz, dalších zdrojích, z Wikipedie...

Do systému Theses je nyní zapojeno 26 vysokých škol, z toho 2 ze Slovenska.

Jak funguje propojení se STAGem?

- 1. Kvalifikační práce se nahrají do STAGu.** Jsou možné dva způsoby:
 - studentem je nahrána do STAGu přes portálové rozhraní
 - pověřeným pracovníkem přes klienta STAGu
- 2. U práce je vyplněno datum odevzdání.** Datum zadává do klienta STAGu buď sekretářka katedry nebo studijní referentka.
- 3. Nahrané kvalifikační práce se posílají ke kontrole,** a to jedenkrát denně, vždy v noci. Systém Theses.cz najde a ukáže podobnost s jinými dokumenty.
- 4. Výsledky kontroly na podobnost jsou staženy ze serveru Theses.cz do STAGu.** Stahování výsledků probíhá zpravidla následující ráno, výjimečně o jeden den později.
- 5. Posuzovatel** (pověřená osoba) na základě výsledku **vyhodnotí, zda je práce plagiát,** a své hodnocení zanesou do STAGu.
6. Teprve po vynesení hodnocení posuzovatelem lze vytisknout **Prohlášení o kvalifikační práci,** které student potřebuje u obhajoby.

Kde uvidím výsledek kontroly?

Přímo ve STAGu je nyní možné podívat se na informace o podobném souboru a také zobrazit nalezené podobnosti.

Role učitel, katedra, fakulta:

Portál UP (po přihlášení) > Studium a výuka > Moje výuka > Kvalifikační práce-plagiáty

Role student:

Portál UP (po přihlášení) > Studium a výuka > Moje studium > Kvalifikační práce

Kdo má právo vidět výsledek kontroly

Tyto uživatelské role ve vztahu ke kvalifikační práci:

- autor (student), vedoucí práce, oponent práce
- sekretářka katedry a vedoucí katedry, pod kterou práce náleží
- studijní referentka, tajemník, proděkan a děkan fakulty, ke které autor práce náleží
- prorektor

Ukradený text nebo jen citace?

Jsou-li nalezeny podobnosti s jinými soubory, texty nebo dokumenty, neznamená to ještě, že kvalifikační práce je plagiát. Může jít například o citaci. V portletu je proto možnost stanovit, zda kvalifikační práce je nebo není plagiát. Pouze vedoucí práce nebo také uživatel s rolí katedra má k volbě posouzení podobnosti přístup.

Poslední slovo má člověk

Nyní přichází ke slovu posuzovatel. Jeho úloha je velmi důležitá, protože musí zvážit následující **otázky k plagiátorství**:

- Nebylo řádně citováno. Míra podobnosti je 20 %, 40 %...
 - **Jde o plagiát?**
- Řádně citováno bylo. Míra podobnosti dokumentů je velká.
 - **Kompilát?**
- Datum vložení dokumentu versus datum vzniku.
 - **Který je plagiát?**
- Dokument je podezřelý (velká míra podobnosti, chybí citace).
 - **Jaký postup?**

Posuzovateli pomáhá v jeho rozhodování **Protokol o nalezených podobnostech**, který je zaslán systémem Theses.cz do STAGu. Zde je možné ho ve formátu PDF stáhnout, případně vytisknout. Dokument podrobně ukazuje části textu (zvýrazněné červeně – v tomto letáku modře), které se shodují s nalezeným podobným dokumentem.

Projekt Theses.cz

Nalezené podobnosti mezi dvěma dokumenty

Zpracovávaný dokument

Pracovní podobnost: 38%

Podobný dokument

31. listopadu 2018

Verdikt se ukáže ve STAGu

Nakonec posuzovatel vybere jednu z nabídek posouzení podobnosti a uloží ve STAGu. Stanovené posouzení podobnosti se objeví v seznamu vybraných prací v portletu.

Kvalifikační práce - plagiáty

Posouzení podobnosti

Posouzen - není plagiát

Tisk prohlášení o kvalifikační práci

Teprve nyní může posuzovatel (zpravidla vedoucí práce) vytisknout Prohlášení o kvalifikační práci.

Zákony a normy

- **Zákon 121/2000 Sb.**, autorský zákon
- **Zákon 111/1998 Sb.**, o vysokých školách, a to zejména 47b – Zveřejňování závěrečných prací
- **příkaz rektora B3-09/3-PR „Zadání tématu, odevzdávání a evidence údajů o bakalářské, diplomové, rigorózní a disertační práci a způsob jejich zveřejnění“**

Pozor na zveřejnění citlivých údajů!

B3-09/3-PR „Příkaz rektora UP „Zadání tématu, odevzdávání a evidence údajů o bakalářské, diplomové, rigorózní a disertační práci a způsob jejich zveřejnění“

Tento příkaz mimo jiné určuje způsob zpracování a zveřejňování kvalifikačních prací tak, aby nebyla dotčena:

- a) ochrana informací chráněných zákonem
- b) ochrana obchodního tajemství
- c) ochrana oprávněných zájmů třetích osob hodných zvláštního zřetele
- d) ochrana informací, které by mohly být ze strany UP použity za účelem udělení právní ochrany na předměty průmyslového vlastnictví (např. u vynálezů a zlepšovacích návrhů).

Povinností studenta je koncipovat a strukturovat závěrečnou práci tak, aby práce mohla být zveřejněna v souladu se zákonem.

Dodržujte citační etiku!

Je to projev úcty k někomu, jehož myšlenky přebírám a používám ve své práci. Nejčastější porušení pravidel citační etiky:

- **citace díla, které nebylo použito**, např. s úmyslem dodat práci na významu nebo vzbudit dojem obsáhle nastudovaných materiálů
- **„opomenutí“ citace díla, které naopak využito bylo**; buď autor ignoruje citační pravidla, nebo si přisvojuje myšlenky cizí (plagiátorství)
- **„autocitace“**; autor cituje sám sebe (za „slušné“ se považuje 20 %)
- **špatné citace**; neúplné, zkreslené – vznikají nedbalostí, ignorantstvím citačních norem (ISO 690, ISO 690-II) nebo náhodně při korekturách a tisku. U citací elektronických zdrojů to může být i obrovskou dynamikou tohoto prostředí (proto se musí u elektronických zdrojů uvádět datum). Někdy se záměrně citují špatná (např. neaktuální) data, pokud to lépe vyhovuje autorově záměru (zkreslení statistik, klamavá reklama).

Užitečné odkazy:

- <http://theses.cz>
- <http://odevzdej.cz>
- <http://portal.upol.cz> (po přihlášení) – **Informace a návody – Prezentace STAGu – Plagiátorství**